

Către,

**INSTITUȚIA PREFECTULUI – JUDEȚUL SUCEAVA
COMITETUL CONSULTATIV DE DIALOG CIVIC PENTRU PROBLEMELE
PERSOANELOR VÂRSTNICE**

Având în vedere solicitarea dumneavoastră cu nr. 7902/20/4 din 26.05.2022 privind modul în care sunt garantate siguranța și securitatea cetățenilor, în special a persoanelor vârstnice, vă înaintăm un material pe această temă ce va fi prezentat în cadrul întâlnirii din data de 30 mai 2022:

Județul Suceava cunoaște un vizibil proces de îmbătrânire. Cel puțin așa arată rezultatele definitive ale Recensământului populației și locuințelor, evoluția principalelor caracteristici demografice. Potrivit datelor amintite, la ultimul recensământ amplu din 2011, copiii, respectiv segmentul de vârstă 0-14 ani, dețin o pondere de 19,3% din totalul populației județului Suceava; segmentul tânăr, de 15-24 de ani, reprezintă 13,2%; persoanele mature, de 25-64 de ani, formează majoritatea, adică 51,6%, iar persoanele în vârstă de 65 ani, și peste această vârstă, reprezintă 15,9%. Astfel, în comparație cu recensământul populației și locuințelor din 2002, se constată o scădere a ponderii copiilor, care, la momentul respectiv, dețineau 21,6% din totalul populației stabile. De asemenea, diminuări se înregistrează la grupele de vârstă 10-14 ani, 15-19 ani și 20-24 de ani, cauza constând în micșorarea, după anul 2002, a numărului nașterilor. De la începutul anilor '90 populația intră într-un proces de îmbătrânire demografică, ponderea populației tinere reducându-se și crescând cea a populației vârstnice. Declinul demografic al populației nu provine din creșterea mortalității, ci din scăderea natalității și menținerea acesteia la valori mult sub nivelul de înlocuire a generațiilor și din migrarea externă a persoanelor tinere și a celor apte de muncă. În ultimii 20 de ani, populația în vârstă de peste 75 de ani a crescut cu 2,8%. Grupele de vârstă 75-79 de ani, 80-84 de ani și, respectiv, cea de 85 de ani și peste, totalizează 7,7% din populația stabilă a județului Suceava, față de 4,9% cât deținea în 2002, ceea ce reflectă procesul de îmbătrânire a populației. Ponderea redusă a grupei de vârstă 25-64 ani, de 51,6% în total populație, față de 55,7% la nivel de țară, „întărește ipoteza că județul Suceava reprezintă un bazin important pentru migrarea externă”. La populația în vârstă de 75 de ani, și peste, dacă în 1992, ponderea acesteia era de 3,9%, în 2011 a ajuns la 7,7%, ceea ce denotă că, și la noi, procesul de îmbătrânire a populației a început să devină tot mai accentuat. Numărul persoanelor în vârstă de 65 de ani, și peste, la 100 de persoane tinere, reprezentând indicii de îmbătrânire, a sporit de la 41,2%, în anul 1992, la 65,1%, în 2002, pentru ca, în 2011, să atingă nivelul de 82,8%. Numărul de persoane în vârstă de 65 de ani, și peste, la 100 de persoane în vârstă de muncă, a sporit de la 16,5%, în 1992, la 21,9% în 2002, și la 24%, în 2011. Potrivit recensământului din octombrie 2011, generațiile născute după 1989, mult mai reduse ca dimensiune, se vor afla pe piața muncii în anii 2020-2030 și vor avea de întreținut economic o populație vârstnică numeroasă, inactivă economic. Dacă în 1992, la 100 de persoane adulte reveneau aproape 17 persoane în vârstă de 65 ani și peste, iar în anul 2002, aproape 22 de persoane, în 2011 raportul s-a adâncit la 25 de persoane vârstnice la 100 persoane în vârstă de muncă. Sarcina economică a populației adulte, compusă din generațiile mici născute în ultimii douăzeci

de ani, va cunoaște mai mult decât o dublare. În consecință, se creează un dezechilibru, cu mare risc, de adâncire în viitor, între acel segment al populației cu potențial de contribuabil și celălalt, cu potențial de beneficiar.

Dar cine sunt seniorii, vârstnicii, generațiile vârstei a treia, în afara cifrelor din statistici... ? Le datorăm viața, dar adeseori trecem pe lângă fără să le zărim amărăciunea și greutatea vârstei. Le datorăm recunoștința pentru că ne-au ajutat să devenim oameni, dar prea des le întoarcem spatele, pentru că nu mai au aceeași putere.

Le datorăm respectul pentru că au preluat de la strămoși lumea și ne-au transmis-o cu misiunea de a o duce mai departe, dar adesea uităm să le spunem mulțumesc pentru generozitatea și dăruirea lor.

Le datorăm un semn de iubire, dar niciodată nu avem timp să le-o arătăm pe deplin. Seniorii au nevoie de o lume care să nu-i uite, să nu-i abandoneze, să nu-i trateze fără stimă.

Valoarea cea mai importantă a civilizației omenești este veriga de legătură între juniori și seniori.

Tocmai de aceea siguranța fizică și patrimonială a persoanelor vârstnice constituie priorități constante ale polițiștilor, atât în mediul rural cât și în mediul urban în funcție de specificitatea infracționalității incidente.

Victimizarea persoanelor vârstnice. Batranetea prezintă o serie de caracteristici specifice: predomină procesele involutive, diminuarea potențialului energetic și a capacității vitale, scăderea labilității funcționale a organelor de simț și a sistemului nervos, a mobilității.

Infrațiunile privitoare la batrani au fost încadrate în două categorii: criminalitate stradală de stradă (furt, talharie) și faptele cu violență. Procesul de victimizare poate să apară în cadrul mediului familial, agresori fiind rudele sau persoanele care îngrijesc batranii, sau în afara acestuia, agresori fiind infractorii. Aceștia din urmă, profitând de capacitatea redusă a batranilor de a se apăra și de unele caracteristici psihocomportamentale specifice (credulitate, neglijența, uitare, confuzie), pot comite acte infracționale grave mult mai ușor. Situația este mult facilitată atunci când victima trăiește singură.

Cele mai întâlnite infrațiuni privitoare la persoanele vârstnice sunt *infrațiunile motivate material*. În unele situații infractorii cunosc direct sau indirect bunurile și valorile pe care le posedă victima, precum și locul unde sunt depozitate. În altele ei acționează în baza presupunerii că victima trebuie să fi adunat asemenea valori pe parcursul vieții, inclusiv pentru înmormântare, caz întâlnit mai des în mediul rural unde batranii își pregătesc cele funerare din timp, inclusiv banii. Barbații batrani sunt mai victimizați decât femeile vârstnice, cei din mediul urban mai vulnerabili decât cei din mediul rural iar riscul de victimizare crește odată cu înaintarea în vârstă.

În cele două categorii de agresiuni care privesc cu precădere vârstnicii intra *diferite forme de maltratare* a lor, cum ar fi: agresiunea fizică, agresiunea psihică, exploatarea prin muncă, exploatarea financiară prin înșelăciune și furt, privarea de hrană, tratament medical etc. Maltratarea se produce întotdeauna în familie, de către rude sau persoanele care îngrijesc batranul, sau în instituțiile de asistență socială, de către personalul acestora. Victima tipică este femeia bolnavicioasă și suferindă; victimele sunt izolate social de prieteni, vecini, rude, care ar putea să intervină și să pună capăt procesului de victimizare; victimizatorii tind să devină suprasolicitanți în raport cu victimele care devin depresive, izolate, dependente; fiii recurg cel mai adesea la maltratarea fizică, iar fiicele la maltratarea psihică; în majoritatea cazurilor victimele au fost și ele părinți abuzivi.

Măsurile care se pot lua pentru prevenirea și limitarea sau chiar eliminarea fenomenului victimal și a efectelor sale se pot clasifica în două categorii: măsuri de protecție socială și măsuri de autoprotecție.

Măsurile de protecție socială revin organelor și autorităților statului. Dintre acestea un rol important îl au organele judiciare responsabile cu prevenirea infrațiunilor și cu prinderea, judecarea și sancționarea infractorilor. Existența organelor judiciare, aplicarea corectă și promptă a normelor penale, sancționarea infractorilor au și rol de prevenție prin inhibarea comportamentului delictual la unii potențiali agresori. De asemenea, o formă de protecție a victimei este și indisponibilizarea bunurilor infractorului, confiscarea unor bunuri sustrate de la victima etc. pentru a garanta posibilitatea recuperării integrale a prejudiciului de către victima.

Masurile de autoprotecție sunt cele care revin în sarcina persoanelor particulare, care mai mult trebuie să fie rodul unor influențe organizate, și mai puțin instinctuale. Asemenea măsuri pot fi: asigurarea intrărilor în locuințe și imobile, evitarea locurilor periculoase, evitarea companiilor îndoielnice, evitarea reclamei și a publicității cu privire la situația materială detinută, evitarea introducerii persoanelor străine în casa, mai ales pentru cei singuri (pericolul este nu doar de moment, ci și de lungă durată prin faptul că străinul poate afla valorile detinute, locul unde acestea sunt depozitate etc., ceea ce poate trezi intenția delictuoasă pentru viitor), ignorarea pietonilor sau a străinilor care încearcă să angajeze o conversație, mai ales noaptea sau în locuri retrase etc.

Analiza situației operative înregistrate la nivelul I.P.J. Suceava, în trimestrul I 2022, relevă faptul că, în această perioadă s-au sesizat **3.312** de infracțiuni aflate în competența de cercetare a poliției, în creștere cu **91** de fapte comparativ cu trimestrul I al anului 2021.

Din total infracțiunilor sesizate:

- **1.759** de fapte sunt localizate ca fiind comise în mediul urban, în creștere cu **64** față de perioada de comparație a anului trecut;
- **1.547** sunt înregistrate în mediul rural (+23).
- **6** în străinătate (+4)
- **366** de fapte au fost descoperite în flagrant de polițiști (**11,05%** din totalul sesizărilor).

După clasificarea pe genuri de infracțiuni:

- ↳ **206** sunt de natură economico-financiară (-37),
- ↳ **2.021** sunt de natură judiciară, cu **86** mai multe față de perioada de comparație,
- ↳ **1.085** sunt de altă natură (+42).

3.116 infracțiuni sunt incriminate în Codul Penal (+116), reprezentând o pondere de **94,08%**, iar **196 (-25)** sunt incriminate în legile speciale.

Pe linie de investigații criminale, la capitolul vizând infracțiunile contra persoanei au fost sesizate **1.358** de fapte (+90 față trim. I 2021), în sfera acestora aflându-se:

- **21** infracțiuni contra vieții (+7)
- **1.015** infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății persoanelor, (+116 față trim. I 2021);

În categoria faptelor grave săvârșite cu violență se regăsesc, **1** infracțiune de omor, **3** infracțiuni de tentativă de omor și **17** infracțiuni de ucidere din culpă (+12 față de luna precedentă a anului trecut), **toate** fiind comise de conducători auto, nefiind înregistrate infracțiuni de lovituri sau vătămări cauzatoare de moarte, viol sau tâlhărie urmate de moartea victimei.

Totodată, pe linie judiciară s-au înregistrat și **717** loviri și alte violențe (+45 fapte comparativ cu trim. I 2021) care reprezintă **52,79%** din totalul infracțiunilor contra persoanei, majoritatea fiind comise pe fondul consumului de alcool și a conflictelor spontane.

În totalul celor **1.166** de infracțiuni contra patrimoniului, sesizate, (+24 față de trim. I 2021) se regăsesc:

- ❖ **605** infracțiuni de furt, (+41 comparativ cu trim. I 2021) dintre care:

Furt din locuință	139 (+8)
Furt din societăți comerciale	102 (+20) , din care 66 de pe rafturi în timpul programului
Furt din buzunare, genți, poșete	24 (-6)
Furt din autovehicule	27 (-7)
Furt de autovehicule	15(+4) , din care 6 furt de folosință, vehiculele fiind găsite ulterior abandonate

<i>Furt de animale</i>	8 (+5)
<i>Alte infracțiuni de furt</i>	290 (+15)

Pozitiv este faptul că, în perioada de referință nu s-au înregistrat furturi de/din case de bani, bancomate sau automate de schimb valutar, din bănci, oficii poștale, case de schimb valutar și amanet.

- ❖ **10 infracțiuni de tâlhărie (-16);**
- ❖ **100 infracțiuni de înșelăciune (-2);**
- ❖ **348 infracțiuni de distrugere (+18, față de perioada de comparație 2021);**
- ❖ **38 infracțiuni de tulburare de posesie (-1);**
- ❖ **65 alte infracțiuni contra patrimoniului.**

În ceea ce privește **criminalitatea economico-financiară** în cursul primului trimestru al anului 2022, au fost continuate acțiunile ce vizează prevenirea evaziunii fiscale în cele 9 domenii prioritare stabilite prin Hotărârea C.S.A.T. nr.69/2010 și cele privind infracțiunile incriminate în legi speciale.

Astfel, s-a început urmărirea penală în **149 (+2)** de infracțiuni economico-financiare, **1** fiind declinată către unitățile de parchet, conform competenței materiei.

În trimestrul I al anului 2022, structurile de poliție au constatat și fapte de natură penală prevăzute în categoria legilor speciale, printre care și:

- **36** infracțiuni la Codul Silvic, (+29),
- **38** infracțiuni la Codul Vamal (-7);
- **14** infracțiuni privind mărcile - Legea nr.84/1998 (+2)
- **7** infracțiuni de evaziune fiscală

Activitățile desfășurate în beneficiul comunității

Preocuparea structurilor de poliție pentru creșterea gradului de siguranță la nivelul fiecărei comunități și asigurarea unui serviciu eficient pentru cetățenii județului, s-a concretizat prin asigurarea celor **4.869** de intervenții la evenimente și pentru soluționarea diferitelor sesizări ale unor persoane, care au solicitat prezența poliției la fața locului, în creștere cu **78** față de primul trimestru al anului 2021, ceea ce denotă o încredere a populației în instituția poliției.

Pentru gestionarea eficientă a situației operative, protejarea populației împotriva oricăror activități ilegale:

- au fost inițiate și organizate **252** de acțiuni cu efective sporite numeric;
- au fost organizate **1.050** de controale directe, direcționate în special în mediile favorabile săvârșirii de infracțiuni (bazare, târguri, piețe, etc.) unde se valorifică produse agroalimentare, bunuri de consum, produse din alcool sau tutun fără documente legale de proveniență, pe traseele rutiere parcurse de transportatorii materialului lemnos, în unitățile în care se procesează materialul lemnos etc.
- au fost efectuate **2.049** controale și verificări, conform Legii nr.333/2003 modificată, privind paza bunurilor.

Cu acest prilej:

- au fost descoperite **445** de infracțiuni, din care **266 în flagrant**, reprezentând **59,77%**;
- au fost depistați **14** minori fără supraveghere (-34), **10** fiind reîncredințați familiilor și **4** centrelor de supraveghere.
- au fost sancționate contravențional **47 (-12)** din cele **63 (-5)** de persoane depistate frecvent la cerșit sau care vagabondau.
- au fost aplanate **433** de stări conflictuale (-284 comparativ cu perioada similară a anului 2021), dintre acestea **182** fiind intrafamiliale și **251** din alte motive.
- s-a intervenit la **3.871** de apeluri de urgență prin ”Sistemul Național Unic Apel de Urgență 112”, (-25) din care în **78,11%** din situații deplasarea s-a realizat până în 10 minute (**3.024** de sesizări).

În ceea ce privește **infracționalitatea stradală sesizată**, în perioada analizată au fost înregistrate **273** de infracțiuni la nivelul județului, cu **19** mai multe față de trimestrul I al anului 2021, (**177** în mediul

urban și 96 în mediul rural), ponderea fiind deținută de cele 121 de loviri sau alte violențe, 74 de furturi (în creștere cu 27 față de primul trimestru al anului 2021), din care 27 sunt furturi din auto sau de componente exterioare – oglinzi, ștergătoare, geți auto, plăcuțe de înmatriculare, etc., 50 infracțiuni de distrugere, 17 infracțiuni de amenințare, 3 infracțiuni de lipsire de libertate în mod ilegal, 4 infracțiuni de tâlhărie, 1 infracțiune de viol, 1 infracțiune de înșelăciune, 1 infracțiune de tulburarea ordinii și liniștii publice și 1 infracțiune de încăierare.

Pozitiv este faptul că în mediul stradal nu au fost înregistrate fapte de mare violență, respectiv omor, tentativă de omor, lovituri sau vătămări cauzatoare de moarte, tâlhărie sau viol urmate de moartea victimei, ultraj sau conflicte de amploare.

În vederea descurajării faptelor din sfera contravențională, în primul trimestru al anului 2022, structurile I.P.J. Suceava au aplicat 17.370 de sancțiuni contravenționale (-1.778 față de trim. I 2021), cu o valoare de 4.788.630 lei (+886.780 lei), între acestea regăsindu-se:

DOMENIU SANȚIUNI	CATEGORII DE	CONTRAVENȚII/ LEGISLAȚIE	NUMĂR SANȚIUNI APLICATE
PROBLEMATICĂ RUTIERĂ		O.U.G. nr.195/2002	13.788
ORDINE PUBLICĂ		Legea nr.61/1991 modif.	1.608
SISTEME DE PAZĂ		Legea nr.333/2003	30
ALTE DOMENII		Alte acte normative	1.944

Promovarea strategiei în domeniul siguranței rutiere

Avându-se în vedere analiza situației operative lunare și dinamica evenimentelor rutiere pe raza județului, prin **Planul lunar de acțiune pentru reducerea riscului rutier**, au fost stabilite măsurile punctuale de acțiune menite să asigure un trafic rutier sigur pe toate categoriile de drum ce traversează județul (drumuri europene, naționale și județene, străzi și drumuri comunale, etc.).

Astfel, în scop preventiv, în primul trimestru al anului 2021, Serviciul Rutier Suceava a organizat 152 de acțiuni tematice pentru reducerea accidentelor de circulație (+124 față de trim. I 2021) ocazie cu care:

- au fost descoperite (sesizate) 355 de infracțiuni la regimul rutier, (+173 față de perioada de comparație a anului trecut)
- au fost aplicate 10.845 (+4.302) de contravenții ;
- au fost reținute 1.621 de permise de conducere (+587),
- au fost retrase 437 de certificate de înmatriculare (+222);
- au fost ridicate 60 de seturi de plăcuțe cu numărul de înmatriculare ale vehiculelor.

Dinamica accidentelor rutiere grave semnalate la nivelul județului Suceava în cursul primului trimestru al anului 2022, relevă faptul că pe drumurile publice ce străbat județul au fost înregistrate 41 de accidente grave (+10 față de perioada similară a anului 2021), soldate cu:

- 18 persoane decedate (+4),
- 28 persoane rănite grav (+8),
- 14 persoane rănite ușor în accidente grave (-22).

Ori de câte ori au fost semnalate situații de risc în trafic, sesizate prin apel de urgență 112, sau ca urmare a accidentelor produse pe fondul stării nefavorabile a drumurilor de pe raza județului, au fost informate autoritățile și factorii responsabili pe linie de administrare a drumurilor, pentru intervenție și remediere a tronsoanelor afectate.

Pe linia soluționării petițiilor, în primul trimestru al anului 2022, la nivelul I.P.J. Suceava au fost înregistrate 687 de sesizări (-64 față de trim. I 2021), din care:

- 363 au fost soluționate favorabil petentului;
- 58 au fost soluționate negativ petentului (nu se confirmă, nu se dețin date, etc.);
- 85 au fost înregistrate în evidența lucrărilor penale;
- 138 au fost declinate altor instituții, conform competenței;

- 43 sunt în curs de soluționare.

Pentru prevenirea victimizării persoanelor vârstnice Inspectoratul de Poliție Județean Suceava a dezvoltat și derulat mai multe programe și campanii de prevenire și informare.

✚ Astfel, a fost elaborat **Programul de prevenire a infracțiunilor contra patrimoniului la nivelul județului Suceava**. Programul se desfășoară pe întreg anul 2022 și are ca scop creșterea gradului de siguranță publică a cetățenilor în mediul urban și rural la nivelul Județului Suceava. Programul a fost structurat pe trei module : prevenirea infracțiunilor de furt, prevenirea tâlhăriilor și prevenirea înșelăciunilor judiciare.

Obiectivele programului: Analizarea dinamicii fenomenului infracțional prin cunoașterea particularităților populației județului care prezintă risc victimal crescut pe aceste segmente de infracționalitate; Identificarea și argumentarea unor activități concrete de prevenire a infracțiunilor contra patrimoniului cu accent pe segmentele de criminalitate care definesc modulele programului; Informarea populației referitor la riscurile de victimizare și la adoptarea unor măsuri de siguranță personală și patrimonială; Sensibilizarea autorităților locale, instituții, reprezentanți ai mediului de afaceri în promovarea și susținerea financiară, logistică a programului național și a campaniilor, proiectelor punctuale inițiate în cadrul acestuia.

Programul a fost gestionat de Grupul de Lucru constituit prin dispoziția șefului IPJ Suceava și a fost înaintat spre implementare tuturor subunităților de poliție de la nivelul inspectoratului.

✚ A fost derulată campania de prevenire a infracțiunilor de furt din locuințe și societăți comerciale **"Hoții îți invadează intimitatea!"**. În cadrul campaniei au fost organizate la nivelul întregului județ acțiuni de responsabilizare a cetățenilor și administratorilor de unități economice fiind derulate peste 100 de activități preventive. Campania a vizat și informarea persoanelor aflate în situație de risc victimal cu privire la măsurile preventive ce trebuie adoptate pentru a nu deveni victime ale furturilor și înșelăciunilor. În cadrul campaniei, la nivelul subunităților, au fost identificate persoanele vârstnice și cele care locuiesc în zone izolate, fiind desfășurate instructaje pe linia protecției personale și patrimoniale.

În cadrul campaniei au fost distribuite 5000 de pliante și 500 de afișe care au fost împărțite cetățenilor sau afișate în locuri vizibile.

✚ Cu titlu de bună practică, IPJ Suceava a realizat și promovat în cadrul Comitetului Consultativ pentru Persoanele Vârstnice Suceava 3 ghiduri privind prevenirea unor diverse fapte antisociale – tâlhării, înșelăciuni, furturi din locuințe. ATOP Suceava a susținut Campania inițiată la nivelul IPJ Suceava și a finanțat editarea a peste 1000 de ghiduri distribuite persoanelor vârstnice, în special în mediul rural.

✚ Activități cu caracter deosebit au fost derulate și în comunități și familii sărace, fiind montate peste 30 de sisteme de iluminat cu energie solară, beneficiari fiind persoane vârstnice din Brodina, Izvoarele Sucevei, Ulma, Drăgoiești.

Cu stimă,

Î/ȘEF AL INSPECTORATULUI
Comisar șef de poliție,

POENARI FLORIN – CONSTANTIN